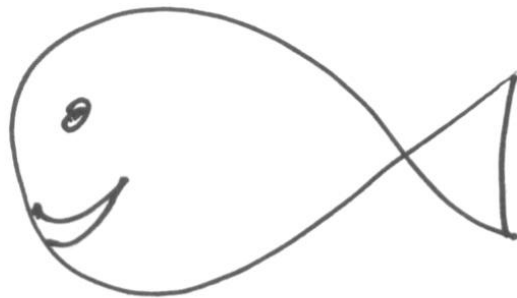
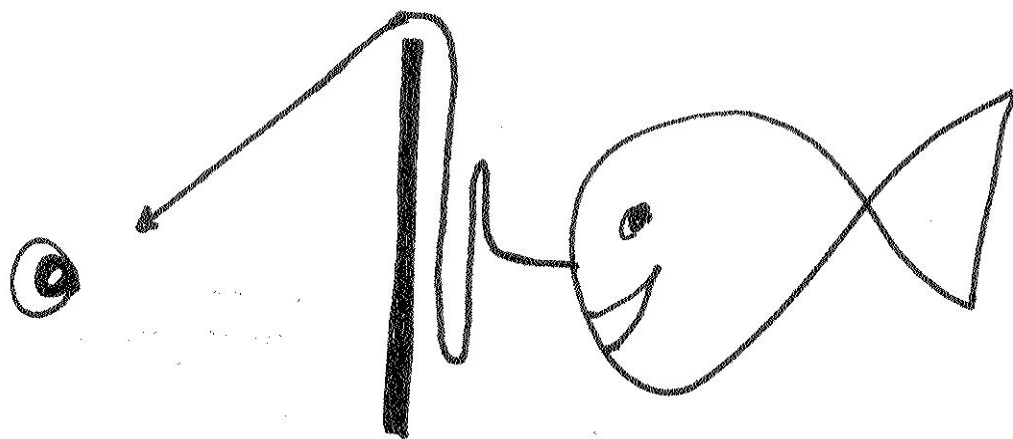

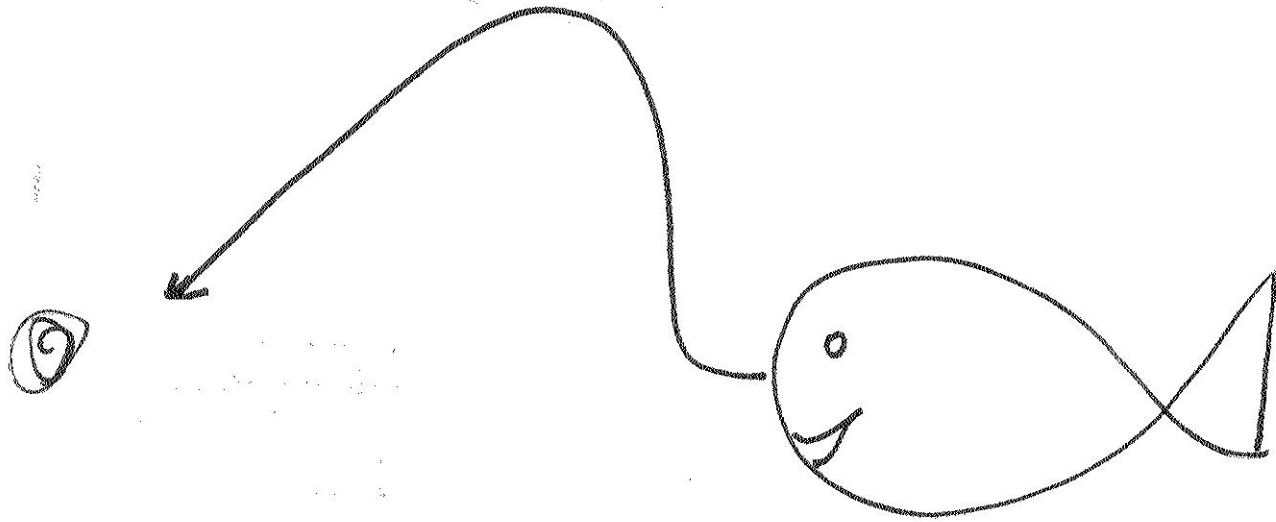
SWPS – studia podyplomowe

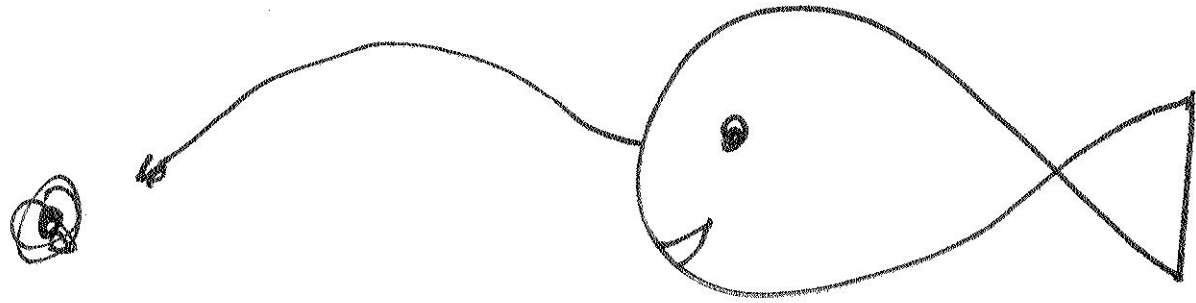
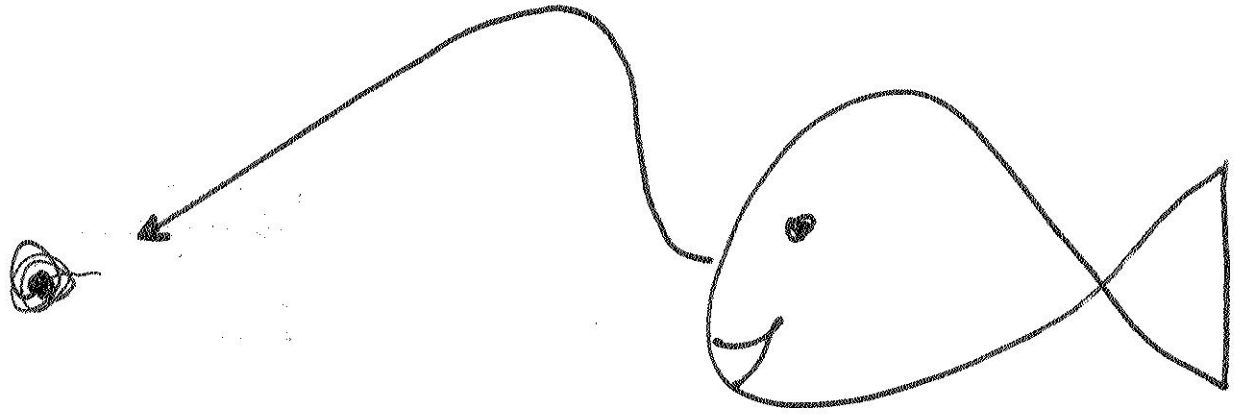
Wpływ społeczny

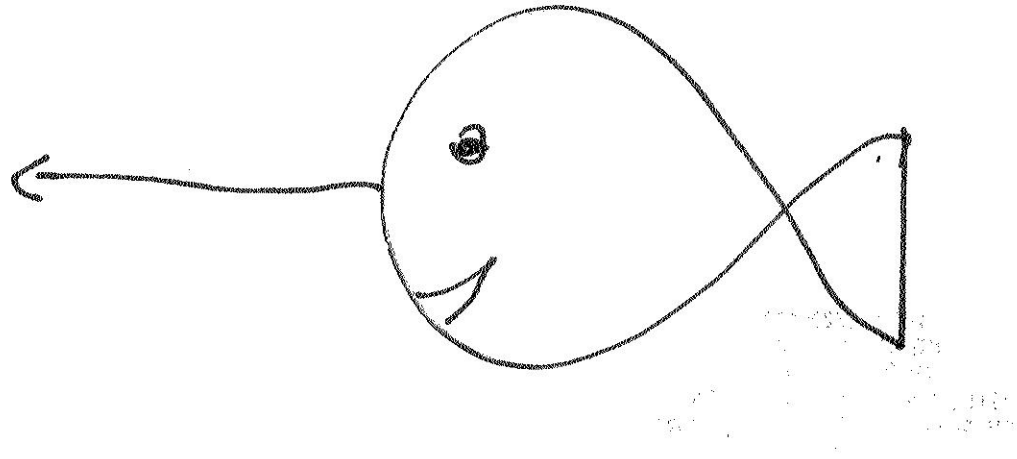
Wykład 13-15 Bezrefleksyjność

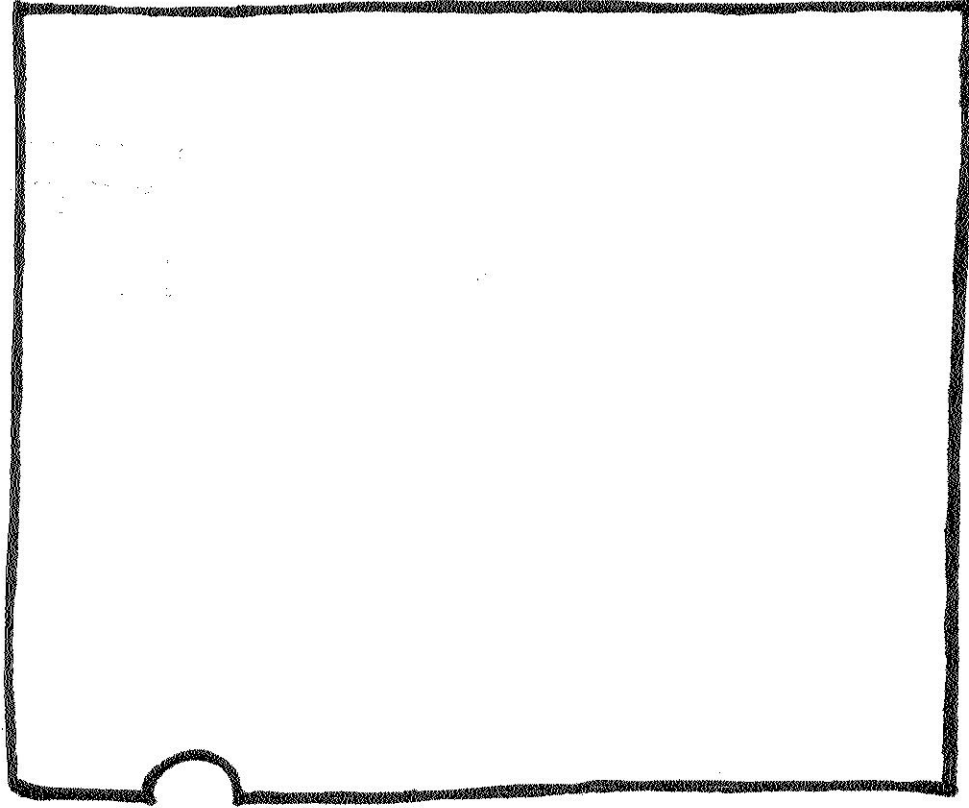

Eksperyment Langer i jej wsp.

- PROŚBA BEZ UZASADNIENIA: Mam 5 stron do skserowania. Czy możesz mnie przepuścić?
- PROŚBA Z UZASADNIENIEM REALNYM: Mam 5 stron do skserowania. Czy możesz mnie przepuścić, bo bardzo się spieszę?
- PROŚBA Z UZASADNIENIEM POZORNYM: Mam 5 stron do skserowania? Czy możesz mnie przepuścić, bo chciałbym to skserować?

Wyniki

- PROŚBA BEZ UZASADNIENIA: Mam 5 stron do skserowania. Czy możesz mnie przepuścić?
60%
- PROŚBA Z UZASADNIENIEM REALNYM: Mam 5 stron do skserowania. Czy możesz mnie przepuścić, bo bardzo się spieszę? **94%**
- PROŚBA Z UZASADNIENIEM POZORNYM: Mam 5 stron do skserowania? Czy możesz mnie przepuścić, bo chciałbym to skserować? **93%**

Konsekwencje zwiększenia motywacji do refleksyjności...

- PROŚBA BEZ UZASADNIENIA: Mam 20 stron do skserowania. Czy możesz mnie przepuścić?
24%
- PROŚBA Z UZASADNIENIEM REALNYM: Mam 20 stron do skserowania. Czy możesz mnie przepuścić, bo bardzo się spieszę?
48%
- PROŚBA Z UZASADNIENIEM POZORNYM: Mam 20 stron do skserowania? Czy możesz mnie przepuścić, bo chciałbym to skserować?
24%

Eksperymenty Burnsteina i Kitayamy

oraz

Bena Slugoskiego

Bezrefleksyjność – refleksyjność: wymiar czy dwa odrębne stany umysłu?

Bezrefleksyjność [wg. Langer]
STAN zredukowanej uwagi. Przejawia
się w zachowaniu nieelastycznym i
raczej rządzonym przez zasadę, niż
kierującym się zasadą. Jednostka
bezrefleksyjnie wpada w pułapkę
kategorii, które zostały uformowane
wcześniej jako twór świadomego
umysłu

Przyczyny bezrefleksyjności

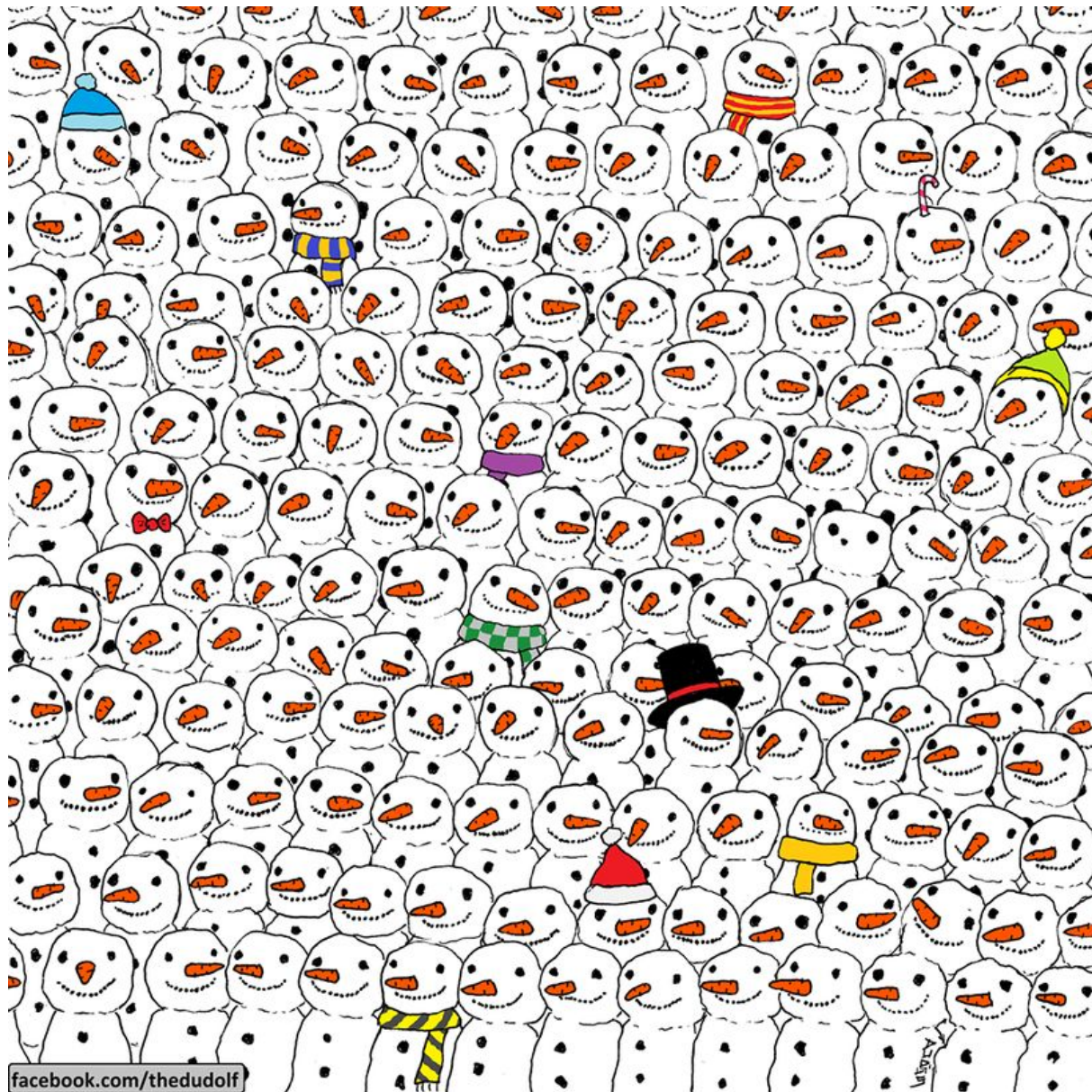
- Ograniczenia umysłu (limit zasobów poznawczych) np.. Posner, Snyder
- Deficyty motywacyjne (np.. Neisser, Navon, Langer)

Bezrefleksyjność a ograniczenia umysłu

- Problem podzielności uwagi (mimowolnej i dowolnej)
- Dominanta – główne ognisko pobudzenia w centralnym układzie nerwowym, które jednocześnie hamuje aktywność innych, konkurencyjnych ośrodków
- Eksperymenty Spielke i Hirsta
- Eksperymenty Neissera

Aspekty refleksyjności wg. Sternberga

- Otwartość na nowość (w konwencjonalnych teoriach inteligencji – inteligencja płynna)
- Łatwość różnicowania (np.. Zadania typu „znajdź 10 szczegółów, którymi różnią się 2 rysunki)

c.d.

- * **PLASTYCZNOŚĆ MIĘDZYKONTEKSTOWA (ZADANIE DLA GOSPODYŃ DOMOWYCH Z BERKELEY: ZAKUPY VS. OLEJ W SAMOCHODZIE)**
- * **ORIENTACJA NA TERAŹNIEJSZOŚĆ (ZNAKI DROGOWE VS. JEŹDŻENIE NA PAMIĘĆ)**
- * **ŚWIADOMOŚĆ RÓŻNYCH PERSPEKTYW JAKO NAWYK POZNAWCZY**

Bezrefleksyjność cechuje się:

- Małą wrażliwością na to, co dzieje się w zewnętrznym środowisku
- Brakiem otwartości na nowe informacje
- Niską świadomością możliwości różnych perspektyw rozwiązywania problemów (zadanie: 8 monet, zadanie: litery ukryte w cyfrach)

Refleksyjność w terminach osobowości

- Semantyczna i empiryczna bliskość:
- niezależności od pola
- złożoności poznawczej
- tolerancji niezgodności
- W KATEGORIACH WIELKIEJ PIĄTKI –
najbliżej orientacji na doświadczenie

Bezrefleksyjność i EDUKACJA

- 3 KLASYCZNE PODSTAWY:
- Rzeczy podstawowe muszą być doskonale wyuczone, by stały się „drugą naturą”
- Odpowiedź na podstawowe pytania jest albo dobra albo zła
- Zapamiętywanie faktów jest kluczowe

Skutek?

Badania Kamii i Lewis wśród 2-go
klasistów

Na pokładzie statku jest
10 kóz i 26 owiec

- Ile lat ma kapitan statku?

Edukacyjną alternatywą:

UCZENIE WARUNKOWE

Język

- Zamiast „JEST”, „z omawianej perspektywy jest”, „bywa”, „może być”
- Wiedza jest często względna, bo zależy od wielu czynników.
- Informacjom trzeba nadawać sens, a nie po prostu zapamiętywać je

System klasyfikacyjny zwierząt wg chińskiej encyklopedii

- **Zwierzęta dzielą się na:**
 - należące do cesarza
 - zabalsamowane
 - oswojone
 - mleczone świnie
 - syreny
 - wolne psy
 - zawarte w tej klasyfikacji
 - takie, które zachowują się jak oszalałe
 - niezliczone
- rysowane cienkim pędzelkiem z wielbłądziejego włosia
 - etc.
- takie, które właśnie rozbiły dzbanek
- takie, które z daleka przypominają muchy

Uczyń materiał zrozumiałym dla Ciebie

- Napisz wiersz prozą po swojemu

Patrz na problem z wielu perspektyw

- Np.. 3 powody wojny secesyjnej ... z perspektywy: konfederatów, secesjonistów, eksporterów bawełny, dzisiejszego prezydenta USA
- Pierwsza lekcja: Opisz świat z twojego krzesła, a teraz stań na krześle. PUNKT WYJŚCIA do tego, jak płeć, religia, wiek zmienia obraz świata
- Lekcja rysunków: Co by było, gdybyśmy stali w środku tego obrazu?

Bądź otwarty, twórz nowe kategorie

- Do czego X jest podobne, pod jakim względem, czym się różni od Y
- „Nigdy nie bój się, że podasz złą odpowiedź, jeśli tylko ją przemyślałeś”

BEZREFLEKSYJNOŚĆ A ZDROWIE

- Eksperyment Langer z osobami 70-75 letnimi
- 5 dni wczasów
- 5 dni wczasów takich, jakby byli 20 lat młodszy + zakaz rozmów o przeszłości
- Poprawa w obu grupach, ale w grupie 2 wyraźniejsza m.in.. Uwaga, koncentracja, pamięć, sprawność widzenia i inne parametry fizyczne!!

Eksp. Alexander i inni 1988 w domu starców

- 12 tygodni x [2 x 20 minut dziennie] + pomiar jaki % ludzi żyje po roku
- Relaksacja vs. Generowanie pomysłów vs. Motywacja transcendentna
- RELAKSACJA: 62.5%
- GENEROWANIE POMYSŁÓW: 87.5%
- MOTYWACJA TRANSCENDENTNA: 100%

Kulturowe stereotypy nt. starości
utwierdzają starych ludzi w tym,
że są niesprawni

Levy & Langer, 1994: starzy głusi
Amerykanie (autostereotyp „głuchy”
wypadają lepiej w testach inteligencji,
niż ich słyszący rówieśnicy!!!

Wczesne doświadczenia (modele dziadków) a zdrowie

- * 75-latkowie, którzy w dzieciństwie nie mieszkali z dziadkami
- * Ich rówieśnicy, którzy mieszkali z nimi do co najmniej 13-go roku życia
- Ci pierwsi ... lepiej wypadli w testach inteligencji, w pomiarach wzroku i słuchu itp..

[„Przedwczesne zobowiązanie poznawcze”]

Pannebaker

- Mówienie po traumie = strukturalizacja doświadczenia
- Unikanie mówienia = bezrefleksyjność

Język a bezrefleksyjność

- Rozmowy w sprawie pracy:
- KLISZE „lubię pracować z ludźmi”, „lubię wyzwania” nawet tam, gdzie charakter pracy tego nie wymaga.
- Przy wątpliwościach pracodawcy – powtarzanie, uporczywe trzymanie się kliszy (skutek poradników i szkoleń)

Poradnik dla kobiet „jak zostać liderem”

- Oczekiwania nt. lidera (np. w biznesie) oparte na męskim stereotypie (rywalizujący, ambitny, twardy)
- Eksperyment: „Wygłoś mowę na otwarciu Rotary Club jako lokalny lider”
- Refleksyjny-zimny (bywaj zimna, nie nawiązuj kontaktu wzrokowego, nie uśmiechaj się)
- Refleksyjny ciepły (bywaj ciepła)
- Bezrefleksyjny zimny (bądź zimna)
- Bezrefleksyjny ciepły (bądź ciepła)

Dodatkowo,
bezrefleksyjność-refleksyjność
indukowano poprzez instrukcję:
przygotuj mowę wg 14 punktów
scenariusza vs. przygotuj mowę

Badani mężczyźni, oceniający kobiety na 14
skalach

Obniżenie IQ i nasze bezrefleksyjne reakcje

- Eksp. Historia o człowieku, który stracił pracę w restauracji fast-foodowej, bo zrezygnował z korzystania z autobusu po tym, jak go w nim obrabowali.
- Co o tym sądzisz, co mu doradzisz?
- Fobia, terapia fobii – zazwyczaj częsta, ale w warunkach, gdy dodawano informację, że człowiek ma IQ = 75 – rzadka.

Oglądanie telewizji i bezrefleksyjność

- Modelowanie agresji szczególnie częste przy oglądaniu bezrefleksyjnym (badania Langer)

Bezrefleksyjne przenoszenie norm interpersonalnych na funkcjonowanie z komputerem

- PRZENOSZENIE STEREOTYPÓW PŁCIOWYCH
- NORMA GRZECZNOŚCI W KONTAKTACH INTERPERSONALNYCH
- REGUŁA WZAJEMNOŚCI: pomoc za pomoc
- REGUŁA WZAJEMNOŚCI: otwartość za otwartość

Techniki wpływu społecznego i bezrefleksyjność

Technika DTR

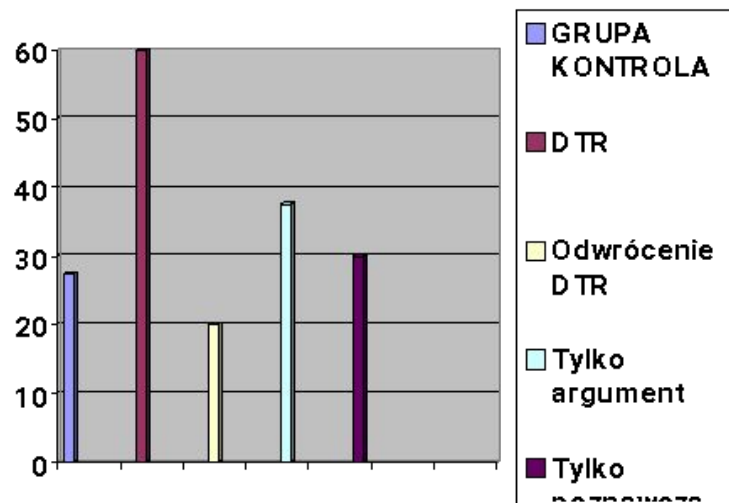
- Ludzie ważą argumenty „za” i „przeciw”
- Co zrobić, by „za” było cięższe?
- Vallachera i Wegnera **Teoria identyfikacji działania**
- Kartki kosztują 300 centów.... To 3 dolary...to dobry interes
- 65% kupiło. W innych warunkach: po ok.. 35 %

A może żurek? Kosztuje 200
groszy... to znaczy 2 złote. Jest
bardzo dobry

- 32% nabywców, w porównaniu z 10-18%
w innych warunkach

Całą ankietę potrwa około 420 sekund... to siedem minut... To krótko

Odsetki osób, które godziły się wziąć udział w telefonicznym badaniu marketingowym w poszczególnych warunkach eksperymentalnych (Na podstawie: Kubala, 2002).

Przykłady innych technik opartych na bezrefleksyjności

DOTYK

HUŚTAWKA EMOCJONALNA

Czasem trzeba przywrócić refleksyjność...

- Technika 17 centów
- Etykietkowanie

Problem bezrefleksyjności agentów sprzedaży bezpośredniej

- Bezrefleksyjne realizowanie skryptu sprzedaży
- TITANIC
- ODKURZACZ

Bezrefleksyjność (potencjalnego) klienta a skuteczność reklamy

- Reklama prasowa. 35-40 sek. REALNIE przeciętnie: 2 sek.
- Billboard. REALNIE wzrok omiata 9-10% powierzchni
- Reklama TV – wg. badań amerykańskich z 1991 r. tylko 31% widzów nie robi niczego równoległe

Często reklama działa nie tylko
mimo tego, że ludzie nie
koncentrują na niej uwagi

- ale dlatego, że jej nie koncentrują

Bezrefleksyjność w nauce

- Zamknięcie na nowe informacje: sugestywna teza utrzymuje się przez dziesiątki lat, mimo tego, że nie potwierdzają jej wyniki badań (casus t. motywacji Atkinsona)
- Interpretacja autora teorii utrzymuje się jako wiodąca, mimo, że inne lepiej tłumaczą wyniki (casus drzwi zatrzaśniętych przed nosem)
- Niewola jednej perspektywy (casus eksperymentu Ascha)

AUTOMATYZMY

- Eksp. Burgh'a: torowanie schematów związanych z uprzejmością – asertywnością czy starością – młodością.
- Cocktail-party
- Twarz w tłumie (eksp. Hansenów)
- Schematy poznawczo-ruchowe (przyciskanie-odpychanie, ruszanie głową, świecące lampki – ruch do i od)